

ARGUMENT

În toamna anului 2001 am început o cercetare doctorală la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, avându-l coordonator pe dl. prof. univ. dr. Doru Radosav, care era și directorul Institutului de Istorie Orală, unde eram cercetător. Tema aleasă a fost imaginea etnicilor germani la românii din Transilvania și ca areal geografic am ales atunci, într-un mod subiectiv asumat, să-mi focusez atenția asupra a trei județe din partea de sud a Transilvaniei: Hunedoara, Alba, Sibiu.

În stabilirea temei a contat faptul că sunt născut în Orăștie (Broos în germană, Szászváros în maghiară, Saxopolis în latină), așadar în „orașul sașilor”, cea mai vestică dintre cele șapte cetăți săsești, care au și dat numele german al Transilvaniei (Siebenbürgen). De altfel, preocupările mele privitoare la istoria etnicilor germani începuseră încă din 2000, când am realizat interviuri cu etnici germani, în special despre deportarea în Uniunea Sovietică.

Nu am dorit, însă, să realizez o cercetare de istorie a germanilor, în sensul clasic, ci una de imagologie, despre „imaginea celuiilalt”, folosind, din punct de vedere metodologic, instrumentele specifice istoriei orale. În prima fază am avut în intenție să mă bazez și pe articole de presă, dar după parcurgerea mai multor periodice am constatat că există prea puține informații utile, așadar am decis să folosesc ca surse primare aproape exclusiv interviurile de istorie orală. Chiar dacă nu am făcut referiri și la documente din arhive, ocazional și în special pentru cadrul istoric general, acest tip de surse le-am evitat în mod deliberat, considerându-le prea puțin relevante pentru abordarea pe care o aveam în vedere.

În anii care au urmat, în paralel cu cercetările privind „imaginea germanilor”, m-am ocupat și de istoria acestora, în special de perioada de după al Doilea Război Mondial, aceste preocupări concretizându-se în o serie de comunicări științifice, studii, articole. De asemenea, aș menționa și proiectul *Imaginea celuiilalt în Transilvania după 1918. Studiu de caz comunitățile mixte româno-germane din județele Hunedoara, Alba și Sibiu*, coordonat în 2001-2002 și finanțat de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior.

În 2008 am susținut teza de doctorat, iar în 2016, la aproape 15 ani de la demararea cercetării, am publicat la editura Cetatea de Scaun din Târgoviște o versiune mai restrânsă a tezei de doctorat sub titlul *Imaginea etnicilor germani la românii din Transilvania după 1918. Studiu de caz: județele Hunedoara, Alba, Sibiu. Cercetare de istorie orală*.

Faptul că au trecut atâția ani de la susținerea tezei și până ce aceasta a văzut lumina tiparului, respectiv până la publicarea acestor interviuri rezultate în urma cercetărilor de teren și care au stat la baza tezei, s-a datorat în primul rând implicării mele în numeroase alte proiecte. Iar printre acestea au existat și unele care nu m-au îndepărtat de istoria germanilor din România, dimpotrivă, mi-au dat posibilitatea de a o aprofunda. Și aș menționa în mod special bursa postdoctorală de care am beneficiat în perioada 1 Septembrie 2011 - 28 Februarie 2013, la Universitatea „Babeș-Bolyai” din

Cluj-Napoca. Tema cercetării a fost *Rolul elitelor în transformările socio-demografice ale comunităților germane din Transilvania în a doua jumătate a secolului XX*, iar mentor prof. univ. dr. Ioan Bolovan. Bursa a fost finanțată în cadrul Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat prin Fondul Social European, în cadrul proiectului POSDRU/89/1.5/S/60189, cu titlul „Programe postdoctorale pentru dezvoltare durabilă într-o societate bazată pe cunoaștere”.

Totodată, în toți acești ani, am rămas aproape de subiect, atât prin valorificarea unor capitole din teză ca studii în reviste și volume, cât și prin actualizarea bibliografiei și realizarea de noi interviuri.

Prin publicarea volumului de față, care conține interviuri cu etnici români din Județul Hunedoara (dar și a celorlalte două, cu interviuri din județele Alba și Sibiu) apreciez că cel mai important proiect pe care l-am derulat până acum este finalizat. Și chiar dacă în cea mai marea parte a lui a fost un proiect asumat individual, am beneficiat de-a lungul timpului de ajutorul unor oameni deosebiți, cărora doresc să le mulțumesc în mod special. Iar dacă limitele memoriei mele vor face să omit pe cineva, îi rog să manifeste înțelegere.

Mulțumiri speciale doresc să adresez profesorului Doru Radosav, care a avut încredere în mine și mi-a acordat șansa de a lucra la Institutul de Istorie Orală din 2000, iar în anul următor a acceptat să coordoneze această temă de cercetare doctorală. Mulțumiri speciale colegului și prietenului Valentin Orga, căruia din punct de vedere profesional îi datorez poate mai mult decât oricui. Soției mele, Denisa, care a fost alături de mine, m-a încurajat și sprijinit în proiectele mele. Părinților mei, fără eforturile cărora mi-ar fi fost imposibil să ajung astăzi unde sunt.

Recunoștința mea se îndreaptă, totodată, spre colegii care m-au însoțit în campaniile de cercetare și m-au ajutat la realizarea interviurilor: Denisa Bodeanu, Cristina Grigore, Valentin Orga, Felix Ostrovski.

Doamnei profesoare Carmen Monica Bianu din Orăștie și prietenului meu Daniel Avram, din Aurel Vlaicu, le mulțumesc pentru promptitudinea cu care m-au ajutat când i-am solicitat.

Mulțumiri speciale îi adresez lui Helmut Lerner și Forumului Democrat al Germanilor din România, care au făcut posibilă atât apariția lucrării *Imaginea etnicilor germani la românii din Transilvania după 1918. Studiu de caz: județele Hunedoara, Alba, Sibiu. Cercetare de istorie orală*, în 2016, cât și a acestui volum.

Echipei Editurii Cetatea de Scaun și directorului acesteia, Dan Mărgărit, pentru profesionalismul și implicarea de care au dat dovadă, atât acum, cât și la precedenta lucrare.

I-am lăsat la urmă pe cei către care se îndreaptă recunoștința mea și mulțumirile cele mai profunde: cei 122 de intervievați din cele trei județe (și în special celor 49 din județul Hunedoara), fără de care cercetarea mea nu ar fi fost posibilă. Generozitatea cu care și-au deschis poarta casei, a memoriei și, nu în ultimul rând, a sufletului, au însemnat extraordinar de mult pentru mine. Totodată îmi exprim profundul regret că, din cauza trecerii inexorabile a timpului, publicarea acestui volum vine prea târziu pentru unii dintre ei.